

گفتگوی راه توده با دفتر تحکیم وحدت دانشجویی

آقای خاتمی باید بی پرده با مردم حرف بزند!

- دفتر تحکیم: ما، نشریه "راه توده" را در مقایسه با نشریات بسیاری که بدستمان می‌رسد، دارای مواضع واقع بینانه‌ای نسبت به رویدادهای ایران تشخیص داده‌ایم.
- راه توده: درباره مواضع آقای فرخ نگهدار و دوستان و همفکران ایشان، پیرامون تحولات ایران، ما همان چیزهائی را اطلاع داریم که در نشریه "کار" منتشر می‌شود.
- راه توده: کابینه آقای خاتمی، کابینه نتایج انتخابات دوم خرداد نیست و هنوز هم بهترین تصمیم کشاندن اساسی ترین بحث‌ها به مجلس و پخش آنها از رادیو و تلویزیون و اطلاع عمومی مردم از مسائل پشت پرده‌است!

راه توده: نخیر انشعابی صورت نگرفته‌است. انشعاب وقتی است، که یک جریان با سیاست و مشی و برنامه و اساسنامه دیگری اعلام موجودیت کند. چنین امری صورت نگرفته‌است.

دفتر تحکیم: بسیار خوب، فرض می‌کنیم اختلاف وجود دارد. حالا می‌توانید به ما بفرمائید آن جریان دیگر چگونه فکر می‌کند؟

راه توده: ما می‌توانیم بگوئیم خودمان چگونه فکر می‌کنیم، افکار و نظرات دیگران را خودتان می‌توانید پیگیری کنید و اختلاف دیدگاه‌ها را تشخیص بدهید. آن چه که ما می‌توانیم در این تماس بگوئیم اینست که "راه توده" همان سیاست حزب توده ایران را ادامه می‌دهد که از ابتدای پیروزی انقلاب حزب ما در داخل کشور پیگیری کرد؛ البته این سیاست همانقدر دستخوش تغییرات شده و همان اندازه با اوضاع سال‌های اخیر و رویدادهای اخیر کشور هماهنگ شده، که آرایش نیروها، موضع‌گیری‌ها و جبهه بندی‌ها در کشور تغییر کرده‌است. شما با مطالعه نشریه و یا حداقل آن بخش‌هایی که بدستتان می‌رسد می‌توانید این مساله با دقت بیشتری دنبال کنید.

دفتر تحکیم: ما در اینجا نشریات بسیاری را دریافت می‌کنیم و از موضع‌گیری‌ها نیز اطلاع داریم. دوستان ما در دفتر تحکیم عقیده دارند، که در میان نشریاتی که در خارج از کشور انتشار می‌یابد و بدست ما هم در اینجا می‌رسد، "راه توده" واقع بین‌تر از بقیه این نشریات است و مطالبش با رویدادهای اینجا همخوان‌تر است. آیا امکان دارد، یک دوره کامل این نشریه را برای ما ارسال دارید؟

راه توده: ما حرفی نداریم و هزینه آن را هم متحمل می‌شویم، اما تصور می‌کنید، چنین بسته‌ای به دست شما خواهد رسید؟

دفتر تحکیم: امتحان کنید! به همان آدرس دفتر تحکیم وحدت دانشجویی که بصورت رسمی همه در اختیار دارند پست کنید. شاید هم رسید! اما اگر امکان داشته باشد و موافق هم باشید، چند سؤال را ما مطرح کنیم.

راه توده: بفرمائید، اگر واقعا در حد امکان باشد، پاسخ خواهیم داد.

در دومین روز دستگیری شهردار تهران، و پیش از اعلام راهپیمائی به حمایت از برنامه‌های دولت خاتمی، گفتگوی کوتاه زیر بین "راه توده" و دفتر تحکیم وحدت دانشجویی در تهران انجام شد. با آنکه برخی مطالب مطرح شده در این گفتگو، خارج از حوزه دیدگاه‌های دو طرف پیرامون رویدادهای اخیر ایران بود، ما برای اطلاع بیشتر خوانندگان راه توده از جزئیات و در عین حال حفظ امانت‌داری، بخش عمده این گفتگو را (با حذف یک تا دو جمله کوتاه که ارتباط مستقیم نیز با مسائل اساسی مطرح شده در این گفتگو نداشت) در زیر می‌آوریم. پیش از آن نیز، تذکر

زیرا برای رفع هرگونه ابهامی ضروری می‌دانیم: از آنجا که گفتگو تلفنی انجام شد و این شک نزدیک به یقین وجود دارد، که تلفن‌های دفتر تحکیم وحدت تحت کنترل باشد، ما در ابتدا سعی داشتیم از بردن نام حزب و یا افراد خودداری کنیم، اما این مرزهای احتیاطی از آنسو، یعنی از سوی دفتر تحکیم وحدت مطرح نبود و آنها بسیار صریح‌تر و علنی‌تر از ما پیشقدم در طرح نام‌ها شدند و بدین ترتیب فضای تازه‌ای را به این تماس بخشیدند. گفتگوکننده، همانگونه که در متن گفتگو مشخص است، این اختیار را داشت تا از سوی رهبری دفتر برخی نظرات را بیان کند.

دفتر تحکیم: دوستان ما در دفتر تحکیم وحدت علاقه دارند بدانند، این نشریه ارگان حزبی است یا خیر؟ وابستگی سیاسی آن به کدام جریان است؟

راه توده: شما آن را نشریه‌ای تلقی کنید، که دیدگاه‌هایی را مطرح می‌کند و محتوای آن خود بازگوکننده گرایش‌های سازمانی آنست.

دفتر تحکیم: ما فکر می‌کنیم، باید صریح صحبت کرد. می‌خواهیم بدانیم این نشریه وابسته به حزب توده (ایران) است یا خیر؟

راه توده: در این نکته تردید نداشته باشید، که توده‌ای‌ها آنرا منتشر می‌کنند.

دفتر تحکیم: بسیار خوب، پس تکلیف بقیه توده‌ای‌ها چه می‌شود؟ آنها چگونه فکر می‌کنند؟ شما منشعب شده‌اید؟

دفتر تحکیم: در میان مطالبی که از آخرین شماره نشریه شما، بدست ما رسیده است، نقطه نظرانی از آقای فرخ نگهدار در آن‌ها وجود دارد. (این مطلب، خلاصه مصاحبه فرخ نگهدار با نشریه "کار" پیرامون مصوبات اخیر کنگره سازمان فدائیان خلق ایران - اکثریت - است، که در کنار خلاصه نامه دکتر جوشنی و توضیحات آقای پرویز آذر، از گروه اقلیت سابق راه کارگر در شماره ۷۰ راه توده منتشر شده است) ما می‌خواهیم بدانیم آقای نگهدار هم با شما همکاری می‌کند؟

راه‌توده: خیر. ایشان عضو رهبری سازمان خودشان هستند و نشریه "راه‌توده" همانطور که از نامش هم مشخص است، نشریه‌ای توده‌ایست! آن‌چه که ما از ایشان در نشریه خودمان منتشر کرده‌ایم، نقل از اظهارات ایشان در مصاحبه با نشریه سازمان خودشان است.

دفتر تحکیم: این سؤال بیشتر از آن جهت برای ما مطرح شده بود، که برخی نظرات ایشان با نظرات نشریه شما نزدیک است.

راه‌توده: بهر حال، در سازمانی که آقای نگهدار عضو رهبری آن هستند نیز نقطه نظرات متفاوت نسبت به تحولات ایران وجود دارد.

دفتر تحکیم: طرفداران این نقطه نظرات بیشتر است؟

راه‌توده: اطلاعات ما پیرامون نظرات و دیدگاه‌های موجود در سازمان آقای نگهدار، در همان حدی است که در نشریه سازمان ایشان انتشار می‌یابد. ما هم فکر نمی‌کنیم تنها آقای نگهدار در سازمانشان دارای این نظرات باشند، حتماً دیگرانی هم هستند که حالا بیشتر و یا کمتر، مثل ایشان، درباره تحولات ایران فکر می‌کنند. شاید این سؤال شما، ناشی از نزدیکی سازمان سیاسی آقای نگهدار با حزب توده ایران، در سال‌های اول پیروزی انقلاب باشد. متأسفانه این نزدیکی پس از حوادث سال ۶۱، در مهاجرت و خارج از کشور، به دوری تبدیل شد! ... این مسائل را شما می‌توانید از خود آنها سؤال کنید و یا آنها خودشان به شما بگویند. بهر حال، ما متأسفیم که شرایط به گونه‌ایست، که دسترسی مستقیم به این نظرات و دیدگاه‌ها و موضع‌گیری‌ها در داخل کشور، برای همگان فراهم نیست و ارتباط مستقیم یک نسل از انقلابیون ایران، که روزگاری سبیل‌های مبارزه دانشجویی در همان دانشگاهی بودند که اکنون شما در آن نشست‌اید، با جامعه‌شان قطع شده است.

دفتر تحکیم: می‌توانیم نظر شما را درباره ماجرای دستگیری شهردار تهران پیرسیم؟

راه‌توده: بفرمائید، ما که مانعی بر سر راه بیان نظرات خودمان نداریم! ما این ماجرا را هم ادامه همان کارشکنی‌های شکست خوردگان و طرد شدگان انتخابات دوره پنجم مجلس و دوره هفتم ریاست جمهوری می‌دانیم. اگر بخاطر داشته باشید، راه توده، همان موقع که جنجال "مبارزه با ثروت‌های بادآورده" بالا گرفت، اعلام داشت که این یک عوامفریبی جدید است، چرا که ثروت را باد نیآورده، بلکه ساختار اقتصادی-سیاسی کنونی با خودش آورده است. درباره دستگیری شهرداران تهران هم ما صریحاً اعلام داشتیم، جدا از فساد و اختلاس که در تمام سازمان‌های دولتی و نیمه دولتی وجود دارد و ریشه آن باز می‌گردد به همان ساختاری که ثروت‌ها را با خودش آورده، این دستگیری و یورش هم تلاشی است برای فلج ساختن دولت آقای خاتمی و ضربه زدن به یگانه تشکیلاتی که با مردم ارتباط دارد، امکان بسیج آنها را دارد و در عین حال حامی دولت است. ما همان موقع نوشتیم که این شهرداران را در زندان وادار به اعترافات می‌خواهند کرد که بعداً بر اساس آنها محاکمه‌شان ترتیب داده خواهد شد. این پیش‌بینی کاملاً تحقق یافت و حالا خود این شهرداران شرح ماجرا را برای نمایندگان مجلس داده‌اند. ما حتی مسائلی که در زندان برای آقای "مهمانی"، شهردار یکی از نواحی تهران پیش آمده بود، توانستیم در نشریه خودمان منتشر کنیم و این اولین خبری بود که در این باره انتشار یافت. بنابراین ماجرای شهردار تهران هم ادامه همان انگیزه یورش به شهرداران تهران و در نهایت دولت است. به خاطر داشته باشید که دو انتخابات شوراها و خبرگان رهبری در پیش است و شکست خوردگان انتخابات تجربه تلخی از فعال بودن شهرداری تهران و نتایج آن دارند.

دفتر تحکیم: شما اگر بجای آقای رئیس جمهور بودید چه می‌کردید؟

راه‌توده: والا ما نه تنها در چنین موقعیتی قرار نداریم، بلکه فعلاً پایمان را هم نمی‌توانیم به مملکتمان بگذاریم. اما بعنوان نظر می‌توانیم چیزهائی بگوئیم. شما قطعاً در جریان موضع‌گیری‌های "راه‌توده" پیرامون انتخابات ریاست جمهوری قرار دارید و تا آنجا که اطلاع داریم، از شماره ۵۵ راه توده بطور منظم صفحاتی برای دفتر شما فاکس شده است. ما حتی برای لحظه‌ای در تأکید بر ضرورت شرکت در انتخابات و حمایت از آقای خاتمی درنگ نکردیم و به سهم خودمان تا آنجا که توانستیم در افشاکاری پیرامون توطئه‌ها نیز شرکت کردیم و همگان را هم برای پیوستن به این کارزار دعوت کردیم. این نقش به گونه‌ای بود، که سرانجام و در آستانه برگزاری انتخابات، روزنامه "رسالت" بصورت بسیار تحریک‌آمیزی، با عنوان "کار حمایت‌ها به خارج کشیده و نشریه ضد انقلابی راه توده همه را دعوت به شرکت در انتخابات کرده" مطالبی را علیه "راه‌توده" منتشر ساخت. نظیر همین مطالب تحریک‌آمیز را اخیراً نشریه "شما"، ارگان موقله اسلامی منتشر ساخته است، که حتماً خودتان در آنجا این مطالب را خوانده و دنبال کرده‌اید. ما از فردای پیروزی مردم و انتخاب آقای خاتمی اعلام داشتیم که برای طرد بازندگان انتخابات از صحنه یک لحظه نباید تعلل کرد. باز هم نوشتیم که «یک گام عقب نشینی، یعنی آغاز شکست!». این‌ها مطالبی است که فکر می‌کنیم شما هم دریافت داشته و مطالعه کرده‌اید. بنابراین ما اعتقاد داریم هر نوع تعلل در یورش به بازندگان انتخابات و توطئه‌کنندگان، فرصت به آنها می‌دهد که سازمان یافته‌تر و منسجم‌تر وارد عمل شوند. این همان تعللی است که دکتر مصدق هم در فاصله ۳۰ تیر تا کودتای ۲۸ مرداد از خود نشان داد و سرانجام هم برای همه آشکار است. شما می‌دانید، که سرکرده کودتا چی‌ها، یعنی سپهبد زاهدی، حتی مدتی در زندان حکومت مصدق بود، اما خود او با تعلل و برای سازش با دربار و فراکسیون راست در مجلس شورای ملی، او را آزاد کرد. این تعلل‌ها و مناسبات پشت پرده همیشه به جنبش مردم ایران ضربه زده است، چرا که همیشه مانع تعمیق آگاهی توده‌مردم شده است. البته، این به آن معنی نیست که ما به محدودیت‌های آقای خاتمی، توازن نیروها و موقعیت کنونی جامعه توجه نداشته باشیم.

دفتر تحکیم: ما هم بر این اعتقادیم که آقای خاتمی برای گفتگوی مستقیم با مردم تعلل می‌کند و از این نظر با ایشان موافق نیستیم. درباره ماجرای دستگیری شهرداران و تدارک باز هم بیشتر تضعیف دولت، امشب ما جلسه خواهیم داشت و با احتمال بسیار فردا اطلاعیه‌ای در این زمینه منتشر خواهیم کرد. اما بالاخره نگفتید که اگر شما بودید چه می‌کردید؟

راه‌توده: ما طرفدار اقدامات رادیکال هستیم. مثلاً می‌شد و دولت این اختیار را مستقیماً هم دارد، که بطور موقت و تا حل ماجرا، طی حکمی مثلاً آقای "بهباد نبوی" را بعنوان کفیل موقت شهرداری تهران معرفی کند و در عین حال برای بردن بحث‌ها به میان مردم و بسیج آنها، آقای خاتمی می‌توانست آن عده‌ای از اعضای کابینه را که بر اثر سازش و مذاکرات به وزارت گمارده برکنار کرده و دولت واقعی انتخابات دوم خرداد را تشکیل دهد. کابینه کنونی بنظر ما هنوز با کابینه‌ای که هماهنگ با نتایج انتخابات دوم خرداد باید تشکیل می‌شد و یا باید بشود، بسیار فاصله دارد. به این ترتیب بحث‌ها از محافل پشت پرده و جمع‌های حکومتی، به مجلس برده شده و موضع‌گیری نمایندگان مجلس، پخش مستقیم مذاکرات و برخوردهای درون مجلس از رادیو و تلویزیون، امکان می‌دهد تا مردم عمیقاً بدانند کی به کی است؟ ما عین همین پیشنهاد و نظر را درباره "نظارت استصوابی" شورای نگهبان، در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای دادیم و گفتیم که بهترین تصمیم، بردن لایحه لغو این اختیارات به مجلس است. آن وقت است که فلان نماینده‌ای که به ناحق اسم خودش را گذاشته نماینده مردم، برای مرخصی رفتن به شهر و شهرستانی که از آنجا به مجلس آمده، جوابش را در همان محل از مردم می‌گیرد. در مورد مسائل مربوط به رهبری هم ما فکر می‌کنیم، صفحه اول و دوم آخرین شماره "راه‌توده" (شماره ۷۰) باندازه کافی گویای پاسخی ضروری برای بفرنجی این مرحله از اوضاع ایران است!

...

(با ابراز تشکر از هر دو سو)